

Briuselis, 2026 m. kovo 4 d.
(OR. en)

6996/26

COH 43
FIN 364

PRANEŠIMAS DĖL „I/A“ PUNKTO

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: 15635/25

Dalykas: Tarybos išvadų dėl Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos Nr. 22/2025 „Finansinės pataisos įgyvendinant sanglaudos politiką. Sudėtinga sistema ir kol kas tik vienas Komisijos priimtas sprendimas“ projektas. Patvirtinimas

1. 2025 m. lapkričio 20 d. Tarybos generalinis sekretoriatas gavo specialiąją ataskaitą Nr. 22/2025 „Finansinės pataisos įgyvendinant sanglaudos politiką. Sudėtinga sistema ir kol kas tik vienas Komisijos priimtas sprendimas“.
2. Vadovaujantis Tarybos išvadose dėl Audito Rūmų parengtų specialiųjų ataskaitų nagrinėjimo gerinimo¹ nustatytais taisyklėmis, Nuolatinių atstovų komitetas 2025 m. lapkričio 26 d. posėdyje pavedė Struktūrinių priemonių ir atokiausių regionų darbo grupei išnagrinėti šią ataskaitą laikantis pirmiau nurodytose išvadose nustatytų taisyklių.

¹ Dok. 7515/00 FIN 127 + COR 1.

3. Audito Rūmai ataskaitą pristatė 2025 m. gruodžio 2 d. Struktūrinių priemonių ir atokiausių regionų darbo grupės posėdyje. 2025 m. gruodžio 11 d.² ir 2026 m. sausio 20 d.³ posėdžiuose Struktūrinių priemonių ir atokiausių regionų darbo grupė išnagrinėjo pirmininkaujančios valstybės narės pasiūlytą Tarybos išvadų projektą.
4. 2026 m. kovo 4 d. Struktūrinių priemonių ir atokiausių regionų darbo grupė susitarė dėl priede⁴ pateikiamo Tarybos išvadų projekto, grindžiamo trečiuoju pirmininkaujančios valstybės narės pateiktu pasiūlymu.
5. Todėl Nuolatinis atstovų komitetas prašoma rekomenduoti Tarybai vieno iš būsimų posėdžių darbotvarkės A punktu patvirtinti šio pranešimo priede išdėstytas Tarybos išvadas.

² Dok. WK 16840/2025 INIT.

³ Dok. WK 16840/2025 REV 1.

⁴ Dok. WK 16840/2025 REV 2.

**PROJEKTAS
TARYBOS IŠVADOS**

dėl Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos Nr. 22/2025

„Finansinės pataisos įgyvendinant sanglaudos politiką. Sudėtinga sistema ir kol kas tik vienas Komisijos priimtas sprendimas“

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA:

1. **PALANKIAI VERTINA** Europos Audito Rūmų (toliau – Audito Rūmai) specialiąją ataskaitą Nr. 22/2025 ir Europos Komisijos (toliau – Komisija) atsakymus, susijusius su šia ataskaita;
2. **PABRĖŽIA** patikimo finansų valdymo naudojant ES lėšas ir, atitinkamai, finansinių pataisų taikymo, kai tai būtina siekiant apsaugoti ES biudžetą nuo pažeidimų, svarbą;
3. **PAŽYMI**, kad pagal pasidalijamojo valdymo principą valstybės narės ir Europos Komisija kartu atsako už Sąjungos biudžeto apsaugą ir kad Bendrųjų nuostatų reglamentuose (ES) 1303/2013 ir (ES) 2021/1060, taikomuose atitinkamai 2014–2020 m. ir 2021–2027 m. laikotarpiams, yra numatytos finansinės pataisos siekiant, kad ES lėšomis nebūtų finansuojamos reikalavimų neatitinkančios išlaidos;
4. **PAŽYMI**, kad Audito Rūmų audito metu buvo įvertintas ankstesnės ir dabartinės (2014–2020 m. ir 2021–2027 m.) daugiamečių finansinės programos (DFP) reglamentavimo sistemos tinkamumas, tinkamas Komisijos naudojimas reglamentavimo sistema taikant finansines pataisas, taip pat Komisijos įdiegta finansinių pataisų taikymo ataskaitų teikimo sistema;

5. ATKREIPIA DĖMESĮ į ataskaitos išvadas, visų pirma į tai, kad:

- pagal teisinę sistemą Komisijai suteikta veiksmų laisvė spręsti, kada pradėti finansinių pataisų procedūrą ir kiek laiko ji gali trukti;
- nustatyta atveju, kai Komisija pasiūlė sisteminės fiksuoto dydžio pataisas, nors jos apėmė atskirai nustatytas klaidas, kurios turėjo būti kiekybiškai įvertintos po vieną;
- Komisija finansinių pataisų procedūras ne visais atvejais pradėjo iš karto po galutinės audito ataskaitos patvirtinimo dėl tokių priežasčių, kaip nepakankamai pagrįstos galutinėse audito ataskaitose pateiktos pastabos ir ne visuomet pateikta galutinė pozicija;
- kai kurios Komisijos iš pradžių pasiūlytos finansinės pataisos buvo vėliau sumažintos nepateikus pakankamo pagrindimo;
- Komisijos gairės ir kriterijai, pagal kuriuos vertinama atitiktis pagrindiniams reikalavimams ir didelių trūkumų buvimas, nėra pakankamai aiškūs ir dažnai taikomi nenuosekliai;
- įvertintos būsimos pataisos neatspindi Komisijos gebėjimo nustatyti ir ištaisyti sanglaudos politikos išlaidų klaidas – Komisija neatskleidžia bendros pataisų sumos, o nurodytos sumos nėra pakankamai patikimos;
- valstybės narės po jų pačių įvykdyto audito, Komisijos ir Audito Rūmų auditų bei OLAF tyrimų taikė reikšmingo dydžio finansines pataisas;

6. **ATKREIPIA DĖMESĮ** į Komisijos nuomonę, pateiktą jos atsakymuose į Audito Rūmų ataskaitoje pateiktus komentarus, pastabas ir rekomendacijas, visų pirma į šiuos aspektus:
- finansinių pataisų taikymo tikslas – apsaugoti Sąjungos biudžetą užkertant kelią reikalavimų neatitinkančioms išlaidoms, o tuo, kai yra nustatomi sistemos trūkumai ar pažeidimai, nėra siekiama valstybėms narėms taikyti kokias nors sankcijas ir kaip nors sankcionuoti politikos įgyvendinimą ir programas, veikiau siekiama glaudžiai bendradarbiauti pasidalijamojo valdymo srityje, kad sistemos būtų patobulintos ir būtų atkurta padėtis, kai Sąjungos biudžetas yra apsaugotas;
 - vien galimybės taikyti privalomas grynąsias finansines pataisas, dėl kurių prarandami asignavimai, numatymas teisinėje sistemoje turėjo didelį atgrasomąjį poveikį, taip pat tai prisidėjo prie to, kad, palyginti su ankstesniais laikotarpiais, valstybių narių gebėjimai nustatyti trūkumus ir juos ištaisyti sustiprėjo;
 - valdymo ir kontrolės sistemų patobulinimų vykdymas užtikrinamas arba jie įgyvendinami daugiausia taikant ne finansinių pataisų procedūras, o kitas teisines priemones, visų pirma skubų mokėjimo terminų nutraukimą reikalaujant, kad būtų imamasi taisomųjų veiksmų, taip pat mokėjimų sustabdymą, vos tik nustačius didelį trūkumą ar pažeidimą;
 - Sąjungos biudžetas yra apsaugotas neatsižvelgiant į tai, ar finansines pataisas taiko Komisija, ar valstybės narės, arba į tai, ar dėl jų sumažėja arba nesumažėja ES įnašas, nes reikalavimų neatitinkančios išlaidos į ES mokėjimus, taigi ir į Sąjungos biudžetą, nėra įtraukiamos;
7. **PRIPAŽIŠTA** Audito Rūmų vertinimą, kad abiejų programavimo laikotarpių finansinių pataisų mechanizmas turi nemažai trūkumų, kuriuos reikia šalinti, ir kad pataisų taikymas yra tik iš dalies veiksmingas siekiant apsaugoti Sąjungos biudžetą;
8. **RAGINA** Komisiją atsižvelgiant į Audito Rūmų rekomendaciją imtis tolesnių veiksmų ir užtikrinti, kad finansinės pataisos būtų taikomos laiku ir proporcingai, laikantis taikytinos teisės, nuosekliai vertinant atitiktį pagrindiniams reikalavimams, gerbiant valstybių narių ir paramos gavėjų teisę gintis ir reikiamus įrodymus pateikti kiekvienu procedūros etapu;

9. RAGINA Komisiją pagerinti informacijos apie pataisas pateikimo metinėse veiklos ataskaitose ir metinėje sanglaudos politikos valdymo ir veiklos rezultatų ataskaitoje būdus, kaip rekomendavo Audito Rūmai, kartu laikantis teisėkūros institucijų nustatytos teisinės sistemos, reglamentuojančios valstybių narių ataskaitų teikimo pareigas;
10. PRIPAŽIŠTA, kad reikia sukurti veiksmingą, skaidrą, proporcingą ir nuspėjamą pataisų taikymo mechanizmą, taikytiną programavimo laikotarpiu po 2027 m., kuriuo būtų siekiama tiek užtikrinti teisinį tikrumą ir Sąjungos biudžeto apsaugą, tiek įgyvendinti politikos prioritetus, aiškiau apibrėžiant pažeidimus ir aiškiau išdėstant taikytinų teisės aktų nuostatas.
